

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA
PUSIAU NUOTOLINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-10-~~28~~ Nr. *TP-10*

Vilnius

Posėdis įvyko 2026 m. spalio 13 d. 14 val. e. ryšio priemonėmis nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkas – Virginijus Jocys.

Posėdžio sekretorė – Laura Stankevičienė.

Dalyvavo: Etninės kultūros globos tarybos (toliau – EKGT, Taryba) pirmininkas Virginijus Jocys, EKGT nariai: dr. Lijana Birškytė-Klimienė, Rūta Čėsniienė, Sandra Daugirdienė, Ona Drobėlienė, Vilma Griškevičienė, Angelė Kavaliauskienė, Greta Kėvelaitienė, dr. Lina Leparskienė, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, prof. dr. Lina Petrošienė, dr. Algirdas Sakalauskas, doc. dr. Dalia Senvaitytė, dr. Žilvytis Šaknys, Gita Šapranauskaitė, doc. dr. Dalia Urbanavičienė, Gailė Vanagienė, prof. habil. dr. Daiva Vyčiniienė; EKGT specialistai: Valia Skrodenienė, Jolita Eidikonienė, Asta Žernienė, Vilma Žukauskienė, Valdas Voveris, Gintaras Skamaročius; Žemaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos pirmininkė Birutė Poškienė; posėdžio svečiai: dr. Loreta Sungailienė (Lietuvos nacionalinio kultūros centro nematerialaus kultūros paveldo specialistė), Vytautas Tumėnas (Lietuvos istorijos instituto etnologas).

Posėdžio kvorumas yra. Posėdžio įrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybių atskiro finansavimo Kultūros tarybos lėšomis.
2. Dėl veikiančių tradicinių amatų centrų (TAC) perteklinių perregistravimo reikalavimų pagal Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymą ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-286 patvirtintą aprašą.
3. Dėl EKGT pozicijos svarstant Etnologijos ir folkloristikos studijų sugrąžinimą Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Studijų komiteto posėdyje.
4. Dėl EKGT rekomendacijų tęstinumo Vėlinių minėjimo laikotarpiu.
5. Dėl etninės kultūros atstovų dalyvavimo papildant Vytauto Didžiojo atmintinų metų minėjimo 2030 m. veiksmų programą.
6. Dėl kandidatų teikimo Nacionalinei J. Basanavičiaus premijai tvarkos.
7. Kiti klausimai.

Darbotvarkė patvirtinta bendru sutarimu.

1. SVARSTYTA. Atskiras Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybių finansavimas Kultūros tarybos lėšomis.

L. Sungailienė pasiūlė tobulinti parengto rašto projektą, papildant jį nuoroda į Lietuvos kultūros tarybos iniciatyva atlikto Nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo būklės bei jos gerinimo galimybių tyrimo išvadas, kuriose nurodomi esamo finansavimo modelio trūkumai ir rekomenduojama paramą tikslingiau nukreipti į paveldo bendruomenių įveiklinimą bei jų poreikių užtikrinimą. Taip pat pasiūlė rašte aiškiau susieti finansuojamus projektus su į Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą įrašytų vertybių išsaugojimo priemonių planais, numatant, kad projektų veiklos būtų tiesiogiai susijusios su šių planų įgyvendinimu. L. Sungailienė atkreipė dėmesį į didėjančio Sąvado vertybių skaičiaus ir platesnio pareiškėjų rato keliamą papildomo finansavimo poreikį bei pasiūlė rašte aiškiai įvardyti būtinybę didinti finansavimą.

V. Jocys pritarė siūlymui rašte atkreipti dėmesį į papildomo finansavimo poreikį, kartu pabrėždamas, kad būtina išvengti priešpriešos su kitomis kultūros sritimis. Jis pasiūlė išsamiau išnagrinėti Lietuvos kultūros tarybos finansavimo duomenis, įvertinti realų Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybių puoselėjimui skiriamų lėšų mastą ir surinkti papildomą informaciją iš regionų. Konkrečios finansavimo sumos nustatymas turėtų būti tolesnio išsamaus svarstymo klausimas, kurį galėtų nagrinėti darbo grupė.

D. Urbanavičienė pabrėžė, kad rašte būtina aiškiai kelti finansavimo didinimo klausimą, nes, nepadidinus finansavimo, išplėtus programos prieinamumą visos Lietuvos pareiškėjams, gali nelikti pakankamai lėšų kitiems projektams. Ji pasiūlė surinkti duomenis apie Nematerialaus kultūros paveldo vertybių puoselėjimui iki šiol skirtas lėšas pagal Tolygios kultūrinės raidos programą ir kitas Lietuvos kultūros tarybos programas. D. Urbanavičienė taip pat atkreipė dėmesį į etninės kultūros projektų galimybes regionuose, esamus finansavimo prioritetus ir jų vertinimo kriterijus. Prieš teikiant galutinius siūlymus būtina išsamiau išanalizuoti situaciją darbo grupėje.

L. Petrošienė atkreipė dėmesį į riziką, kad projektai, kuriuose tik formaliai paminimos Sąvado vertybės, gali būti laikomi jų puoselėjimo veiklomis, nors iš tiesų nėra tiesiogiai susiję su konkrečių vertybių išsaugojimu ir tęstinumu. Ji pasiūlė išsamiau apsvarstyti projektų vertinimo kriterijus ir finansavimo prioritetus, kad būtų užtikrintas tikrasis vertybių puoselėtojų poreikių atliepimas. L. Petrošienė taip pat pritarė atskiro finansavimo mechanizmo poreikiui, nes bendroje projektų vertinimo sistemoje reikšmingi etninės kultūros projektai gali prarasti konkurencingumą.

D. Senvaitytė pritarė poreikiui tobulinti projektų vertinimo sistemą ir pasiūlė ieškoti būdų, kaip atskirti projektus, kurie iš tiesų užtikrina konkrečių Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybių

tęstinumą ir aktualizavimą, nuo projektų, kuriuose šios vertybės tik panaudojamos kaip viena iš veiklos dalių. Ji pasiūlė šį klausimą pavesti išsamiau išnagrinėti darbo grupei ir parengti atitinkamus siūlymus.

B. Poškienė išreiškė susirūpinimą, kad, išplėtus finansavimo galimybes, Nematerialaus kultūros paveldo vertybės gali būti naudojamos formaliai, neatsižvelgiant į jų autentiškumą, regioninį savitumą ir tikruosius puoselėtojus. Būtina užtikrinti tinkamą ekspertinį projektų vertinimą ir aiškiai apibrėžti, kokios veiklos laikytinos konkrečių vertybių puoselėjimu.

V. Griškevičienė pažymėjo, kad Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybėms skiriamas finansavimas bendrame kultūros finansavimo kontekste yra nepakankamas, todėl būtina siekti tikslingesnio valstybės dėmesio šioms vertybėms. Ji pritarė atskiroms finansavimo sprendimo paieškai ir atkreipė dėmesį į būtinybę veikti laiku, kad siūlymai būtų apsvarstyti rengiant būsimų metų finansavimo gaires ir biudžetą.

L. Sungailienė palaikė atskiros Nematerialaus kultūros paveldo programos kūrimo idėją, pabrėždama, kad kartu turi būti išsaugotos etninės kultūros finansavimo galimybės kitose Lietuvos kultūros tarybos programose, įskaitant regionines programas. Atskiros programos poreikis kyla dėl didėjančio Sąvado vertybių skaičiaus ir būtinybės užtikrinti nuoseklų jų išsaugojimą.

V. Jocys pasiūlė pritarti rašto projektui iš esmės, jį papildyti posėdyje išsakytomis pastabomis ir siūlymais, o išsamesnį finansavimo modelio, projektų vertinimo kriterijų ir finansavimo pasiskirstymo regionuose klausimų nagrinėjimą tęsti darbo grupėje. Taip pat pasiūlė organizuoti tolesnes diskusijas su Lietuvos kultūros tarybos atstovais, siekiant aptarti galimus finansavimo sprendimus ir užtikrinti, kad parama pasiektų vertybių puoselėtojus regionuose.

Diskusijos metu sutarta, kad rašto projektą reikia tobulinti, aiškiau pagrindžiant atskiroms finansavimo poreikį, įvertinant galimybę didinti finansavimą, patikslinant sąsają su vertybių išsaugojimo priemonių planais ir numatant tolesnį klausimų nagrinėjimą darbo grupėje. Aptarus rašto projektą, balsuota dėl pritarimo jam iš esmės. Už balsavo 15 narių, susilaikė 2 nariai, prieš balsavusių nebuvo.

Kalbėjo: Virginijus Jocys, Loreta Sungailienė, Dalia Urbanavičienė, Lina Petrošienė, Dalia Senvaitytė, Birutė Poškienė, Vilma Griškevičienė.

NUTARTA. 1. Iš esmės pritarti rašto projektui dėl Nematerialaus kultūros paveldo sąvado vertybių atskiroms finansavimo Lietuvos kultūros tarybos lėšomis, atsižvelgiant į posėdžio metu išsakytas pastabas ir pasiūlymus. 2. Pavesti darbo grupei (Virginijus Jocys, Vilma Griškevičienė, Lina Petrošienė, Loreta Sungailienė, Dalia Urbanavičienė) patikslinti rašto projektą, įvertinant atskiroms finansavimo poreikį, projektų vertinimo kriterijus bei finansavimo pasiskirstymą regionuose.

2. SVARSTYTA. Veikiančių tradicinių amatų centrų (TAC) pertekliniai perregistravimo reikalavimai pagal Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymą ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-286 patvirtintą aprašą.

V. Jocys pristatė problemą dėl tradicinių amatų centrams taikomų atnaujintų reikalavimų, pagal kuriuos centrų prašoma iš naujo įregistruoti nuostatus ir juose nurodyti atstovaujamą etnografinį regioną. Dėl šių reikalavimų kyla neaiškumų, ypač tais atvejais, kai amatų centrai veikia kaip savivaldybių biudžetinių įstaigų padaliniai arba jų veikla susijusi su kelių etnografinių regionų teritorijomis. Dalis veikiančių centrų gali netekti tradicinių amatų centro statuso, nors ir toliau vykdo savo veiklą.

B. Poškienė paaiškino, kad pagrindinė problema yra reikalavimas keisti centrų nuostatus ir juose nurodyti konkretų etnografinį regioną, nors savivaldybių biudžetinės įstaigos veikia savivaldybės teritorijoje, o kai kurie centrai vykdo veiklą skirtingų etnografinių regionų paribyje. Vertinant centrus pirmiausia turėtų būti atsižvelgiama į realią jų veiklą, tradicinių amatininkų ir sertifikuotų tradicinių amatų meistrų skaičių bei indėlį į tradicinių amatų puoselėjimą, o ne vien į formalių dokumentų atitiktį.

V. Tumėnas iškėlė klausimą dėl skirtingos tradicinių amatų centrų įsteigimo kilmės ir finansavimo šaltinių. Jis pasiūlė išsiaiškinti, ar centrai gali atstovauti daugiau nei vienam etnografiniam regionui, ypač tais atvejais, kai jų veikla apima regionų paribio teritorijas.

M. Petkevičienė-Dečkuvienė informavo, kad Reškutėnų tradicinių amatų centrui taip pat taikomi šie reikalavimai, nors centras išlaikomas savivaldybės lėšomis, o ministerija jau turi duomenų apie jo veiklą ir sertifikuotus amatininkus.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad rašte trūksta konkrečių pavyzdžių, kuriems centrams kyla grėsmė netekti statuso, ir aiškiai įvardytos pagrindinės problemos. Ji pasiūlė patikslinti raštą, išsamiau aptarti reikalavimą keisti nuostatus, atsižvelgti į skirtingą centrų teisinį statusą ir apsvarstyti galimybę surengti susitikimą su atsakingų institucijų atstovais.

V. Jocys sutiko, kad rašto projektą reikia papildyti ir sukonkretinti, ypač atkreipiant dėmesį į perteklinius reikalavimus, nuostatų keitimo problemą ir riziką, kad dėl formalių neatitikimų veiklą vykdančys tradicinių amatų centrai gali būti išbraukti iš sąrašo.

Kalbėjo: Virginijus Jocys, Birutė Poškienė, Vytautas Tumėnas, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, Dalia Urbanavičienė.

NUTARTA (bendru sutarimu). Pavesti darbo grupei (Virginijus Jocys, Dalia Urbanavičienė, Vytautas Tumėnas, Birutė Poškienė) patikslinti rašto projektą, atsižvelgiant į posėdžio metu išsakytas pastabas ir pasiūlymus bei įvardijant problemas, susijusias su nuostatų keitimu, etnografinių regionų priskyrimu ir skirtingu centrų teisiniu statusu. 2. Patikslintą redakciją pateikti Tarybos nariams susipažinti.

3. SVARSTYTA. EKG T pozicija svarstant Etnologijos ir folkloristikos studijų sugrąžinimą Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Studijų komiteto posėdyje.

V. Jocys informavo, kad Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Studijų komitete numatyta svarstyti Etnologijos ir folkloristikos studijų atkūrimo klausimą. Procesas juda į priekį, todėl svarbu aptarti galimus sprendimus ir pasirengti susitikimui su universitetų atstovais.

D. Senvaitytė atkreipė dėmesį, kad net atkūrus studijų programą išliktų finansavimo problema, jei nebūtų surenkamas reikalaujamas studentų skaičius. Ji pasiūlė siekti tikslinio studijų programos finansavimo, nepriklausančio nuo stojančiųjų skaičiaus.

D. Urbanavičienė paaiškino, kad Etnologijos ir folkloristikos studijų kryptis iš studijų krypčių sąrašo buvo išbraukta, o dabartinė plati kultūros studijų programa neužtikrina pakankamo etnologijos ir folkloristikos kompetencijų ugdymo. Reiktų keisti studijų krypčių sąrašo keitimo tvarką, kad šį procesą galėtų inicijuoti ne tik aukštosios mokyklos, bet ir kitos atsakingos institucijos. Taip pat būtina įtvirtinti lituanistikos prioritetą ir svarstyti jungtines studijų programas, derinant etnologiją ar folkloristiką su lituanistika. D. Urbanavičienė pritarė perkvalifikavimo programų kūrimui ir pasiūlė į lituanistikos apibrėžimą įtraukti etnologiją arba kitą tradicinę kultūrą apibūdinančią sąvoką.

D. Vyčiniene pažymėjo, kad net atkūrus atskirą studijų kryptį išliktų problema dėl didelio reikalaujamo stojančiųjų skaičiaus. Ji siūlė siekti lankstesnių reikalavimų ir atkreipė dėmesį, kad jungtinėse studijų programose etnologija ir folkloristika gali tapti tik viena iš daugelio specializacijų, todėl būtina įvertinti tokio modelio rizikas.

A. Kavaliauskienė pasidalijo muzikos pedagogikos studijų programos patirtimi, pabrėždama, kad griežtas minimalaus stojančiųjų skaičiaus reikalavimas gali lemti programos sustabdymą net esant specialistų poreikiui. Ji siūlė svarstyti jungtinės studijų programos galimybę kaip realistiškesnį pradinį sprendimą, kartu ieškant būdų išsaugoti etnologijos ir folkloristikos turinį.

V. Griškevičienė pasidalijo Klaipėdos apskrities savivaldybėse atliktos mėgėjų meno kolektyvų vadovų ir etnografų situacijos analizės įžvalgomis. Taip pat atkreipė dėmesį į gresiantį tradicinio muzikavimo specialistų trūkumą, pasiūlė svarstyti perkvalifikavimo studijas ir mentorystės modelį, pagal kurį patyrę kolektyvų vadovai galėtų rengti naujus specialistus.

V. Tumėnas pabrėžė, kad etnologijos ir folkloristikos specialistų rengimas turėtų būti grindžiamas valstybės poreikiu ir įsipareigojimais saugoti bei tyrinėti nematerialųjį kultūros paveldą. Jis taip pat siūlė papildyti lituanistikos apibrėžimą taip, kad jame būtų aiškiau atspindėta tradicinė kultūra, etnologijos ir tautodailės tyrimų svarba.

L. Leparskienė atkreipė dėmesį, kad etnologija yra plati mokslo sritis, apimanti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų kultūrų bei papročių tyrimus. Ji siūlė, svarstant studijų krypčių pavadinimus ir turinį, atsižvelgti į tarptautinę praktiką ir vengti pernelyg siauro studijų krypties apibrėžimo.

D. Urbanavičienė pažymėjo, kad jungtinės programos būtų naudingos tuomet, kai derinamos giminingos studijų kryptys ir išlaikomas aiškus lituanistikos prioritetas. Taip pat pasiūlė susitikimui su universitetų atstovais parengti konkretesnius duomenis apie etnologijos ir folkloristikos specialistų poreikį savivaldybėse bei kultūros įstaigose.

Kalbėjo: Virginijus Jocys, Dalia Senvaitytė, Dalia Urbanavičienė, Daiva Vyčnienė, Angelė Kavaliauskienė, Vilma Griškevičienė, Vytautas Tumėnas, Lina Leparskienė.

NUTARTA (bendru sutarimu). 1. Pavesti Švietimo darbo grupei pasirengti Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Studijų komiteto posėdžiui, svarstant galimus etnologijos ir folkloristikos studijų atkūrimo modelius: atskirą studijų programą, jungtinę studijų programą ir perkvalifikavimo studijas. 2. Pavesti Daliai Urbanavičienei, Angelei Kavaliauskienei surinkti bei apibendrinti turimus duomenis apie etnologijos ir folkloristikos specialistų poreikį.

4. SVARSTYTA. EKGt rekomendacijų tęstinumas Vėlinių minėjimo laikotarpiu.

V. Jocys pristatė klausimą, pažymėjo, kad ankstesnės rekomendacijos sulaukia susidomėjimo, todėl svarbu tęsti pradėtą veiklą, atnaujinti ir papildyti tekstą, išlaikant jo rekomendacinį pobūdį. Diskutuota dėl rekomendacijų pavadinimo ir formuluočių, aktualizuojant Vėlinių tradicijas, jų sklaidą ir prasmingų veiklų skatinimą.

D. Urbanavičienė pabrėžė rekomendacijų tęstinumo svarbą, pristatė visuomeninės iniciatyvos „velines.lt“ veiklą, rengiamas diskusijas ir planuojamas jaunimo įtraukimo iniciatyvas. Yra poreikis skatinti prasmingą santykį su mirusiais, svarstyti nepilnamečių apsaugos teisinio reguliavimo tobulinimą, kad jis apimtų ne tik viešąją informaciją, bet ir renginius, kuriuose nepilnamečiai gali susidurti su smurtinio pobūdžio vaizdiniais.

V. Jocys pasiūlė rekomendacijas papildyti konkrečiomis priemonėmis: skatinti bendruomenes ir mokyklas prižiūrėti senąsias kapines, puoselėti atminties tradicijas, įtraukti jaunimą į prasmingas veiklas, stiprinti šeimų ir bendruomenių dalyvavimą. Svarbu Vėlinių tradicijas pristatyti pozityviai.

D. Senvaitytė pasisakė už tai, kad rekomendacijose pagrindinis dėmesys būtų skiriamas Vėlinių tradicijų aktualizavimui, o ne šios šventės priešpriešinimui Helovinui. Ji pasiūlė skatinti mokyklas ir bendruomenes lankyti bei tvarkyti kapines, uždegti žvakutes, per krašto istorijos ir vietos žmonių pasakojimus supažindinti jaunimą su tradicijomis.

A. Kavaliauskienė pabrėžė, kad Vėlinių tradicijas svarbu pateikti jaunimui patraukliai, akcentuojant gerumą, atmintį ir vertybių tęstinumą. Siūlė aiškiai atskleisti tradicijų ir pramoginio pobūdžio veiklų

skirtumus, ugdyti kritišką požiūrį į komercinį švenčių turinį ir nuosekliai stiprinti Vėlinių reikšmės suvokimą.

Ž. Šaknys atkreipė dėmesį į neatitiktį tarp deklaruojamų kultūros vertybių ir jų pristatymo viešosiose erdvėse. Jaunimo sudominimas tradicijomis reikalauja nuoseklių pastangų, taip pat svarbus etninės kultūros ugdymas mokyklose.

G. Vanagienė siūlė daugiau dėmesio skirti Vėlinių tradicijų pristatymui mokyklose ir darželiuose, plėsti vaikų žinias apie lietuviškus papročius, mirusiųjų pagerbimą ir senąsias tradicijas. Svarbu atskleisti savitą lietuvių santykį su mirusiais ir pateikti tradicijas jaunimui suprantamai bei patraukliai.

O. Drobelenė pasiūlė rekomendacijose priminti tradicinių vaško žvakelių naudojimą kapinėse, taip mažinant stiklinių žvakių indelių atliekų kiekį ir skatinant aplinkai palankesnę mirusiųjų pagerbimą.

D. Vyčnienė pritarė vaško žvakelių naudojimo idėjai, pabrėždama, kad tai galėtų tapti prasminga priemone, padedančia jaunimui įsitraukti į mirusiųjų, protėvių ir žuvusiųjų pagerbimo tradicijas bei puoselėti pagarbų santykį su gamta.

V. Tumėnas pabrėžė valstybės institucijų ir savivaldybių atsakomybę už tradicijų puoselėjimą ir pagarbų viešųjų erdvių naudojimą.

L. Petrošienė suabejojo siūlymu keisti teisinį reguliavimą. Vėlinių tradicijos šeimose jau yra puoselėjamos, o kapinių lankymas išlieka įprasta įvairių kartų praktika. Ji atkreipė dėmesį į savivaldybių atsakomybę dėl viešosiose erdvėse organizuojamų renginių.

Diskusijoje taip pat išsakytos skirtingos nuomonės dėl Helovino vertinimo, jo santykio su Vėlinių tradicijomis ir galimo teisinio reguliavimo tobulinimo. Sutarta, kad rekomendacijų tekste tikslinga pirmiausia pabrėžti pozityvią Vėlinių tradicijų sklaidą, o klausimą dėl galimų teisės aktų pakeitimų nagrinėti atskirai.

Kalbėjo: Virginijus Jocys, Dalia Urbanavičienė, Dalia Senvaitytė, Angelė Kavaliauskienė, Žilvytis Šaknys, Gailė Vanagienė, Ona Drobelenė, Daiva Vyčnienė, Vytautas Tumėnas, Lina Petrošienė, Lijana Birškytė-Klimienė.

NUTARTA (bendru sutarimu). 1. Atnaujinti ir papildyti ankstesnes EKGK rekomendacijas Vėlinių minėjimo laikotarpiu, akcentuojant Vėlinių tradicijų aktualizavimą, jų pozityvią sklaidą, šeimų, mokyklų ir bendruomenių įtraukimą, senųjų kapinių priežiūrą ir kt. 2. Rekomendacijų projektą pavesti redakcinei grupei (Dalia Urbanavičienė, Angelė Kavaliauskienė, Lina Petrošienė, Dalia Senvaitytė, Žilvytis Šaknys, Lina Leparskienė, Ona Drobelenė, Gailė Vanagienė, Lijana Birškytė-Klimienė), įtraukiant diskusijoje išsakytus pasiūlymus ir patikslinimus. 3. Galimų nepilnamečių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimų klausimą nagrinėti atskirai, parengiant atskirą siūlymų projektą.

5. SVARSTYTA. Etninės kultūros atstovų dalyvavimas papildant Vytauto Didžiojo atmintinų metų minėjimo 2030 m. veiksmų programą.

V. Jocys pristatė klausimą dėl etninės kultūros atstovų galimybių dalyvauti papildant Vytauto Didžiojo atmintinų metų minėjimo 2030 m. veiksmų programą. Apie šią galimybę sužinota kiek pavėluotai, tačiau susisiekus su programos vykdytojais patikinta, jog programa bus oficialiai paskelbta teisės aktų nustatyta tvarka. Tuomet bus galima įvertinti numatytas priemones ir etninės kultūros sričiai aktualias galimybes. V. Jocys išskyrė dvi galimas etninės kultūros atstovų dalyvavimo kryptis: tautodailininkų įsitraukimą kuriant tematiškai šiai progai bei menotyrininkų indėlį tyrinėjant tautodailės raidą vaizduojant Vytautą Didįjį ir jo epochą.

Kalbėjo: Virginijus Jocys.

NUTARTA (bendru sutarimu). Paskelbus Vytauto Didžiojo atmintinų metų minėjimo 2030 m. veiksmų programą, su ja supažindinti regionines etninės kultūros globos tarybas ir informuoti apie galimybę teikti pasiūlymus dėl programos papildymo etninės kultūros priemonėmis.

6. SVARSTYTA. Kandidatų teikimo Nacionalinei J. Basanavičiaus premijai tvarka.

V. Jocys pristatė klausimą dėl kandidatų teikimo Nacionalinei J. Basanavičiaus premijai tvarkos ir galimų neaiškumų, susijusių su Etninės kultūros globos tarybos bei regioninių etninės kultūros globos tarybų teise teikti kandidatus. Atkreiptas dėmesys į galimą interesų konflikto riziką, kadangi Etninės kultūros globos tarybos deleguoti nariai sudaro didžiąją dalį premijos laureatą vertinančios komisijos. Todėl iškilo klausimas, ar Taryba, kurios deleguoti nariai dalyvauja vertinimo komisijos darbe, pati gali teikti kandidatus premijai.

D. Urbanavičienė paaiškino, kad Tarybos nariui, teikiančiam kandidatą kitos organizacijos vardu, gali tekti nusišalinti nuo kandidatų vertinimo, įskaitant ir kitų kandidatų svarstymą. Regioninės etninės kultūros globos tarybos kandidatus gali teikti savarankiškai, nes sprendimus dėl kandidatūrų jos priima savo posėdžiuose, o raštus teikia savo vardu. Etninės kultūros globos taryba tik suteikia raštams registracijos numerius, tačiau jų turinio neformuoja.

V. Tumėnas atkreipė dėmesį į galimas teises interpretacijas ir ankstesnę patirtį, kai dėl kandidatūros teikimo buvo kilę klausimų. Siekiant išvengti galimų ginčų ateityje, būtų tikslinga gauti oficialų išaiškinimą.

O. Droblienė pritarė, kad esant neaiškumų reikėtų kreiptis dėl jų išaiškinimo. Diskusijos metu sutarta, jog tikslinga kreiptis į Kultūros ministeriją, kad būtų išaiškinta, ar regioninės etninės kultūros globos tarybos gali savarankiškai teikti kandidatus Nacionalinei J. Basanavičiaus premijai ir kaip šiuo atveju turėtų būti taikomi interesų konflikto prevencijos reikalavimai.

Kalbėjo: Virginijus Jocys, Dalia Urbanavičienė, Vytautas Tumėnas, Ona Drobelienė, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė.

NUTARTA (bendru sutarimu). Kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentą dėl kandidatų teikimo nuo Regioninių etninės kultūros globos tarybų Nacionalinei J. Basanavičiaus premijai tvarkos teisinio išaiškinimo, konkrečiai išsiaiškinant galimų interesų konfliktų prevencijos taikymą.

7. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

V. Jocys pasiteiravo apie numatomą renginį, skirtą prof. Vacio Miliaus 100-osioms gimimo metinėms paminėti, ir prašė patikslinti jo datą.

Ž. Šaknys priminė, kad seminaras įvyks gruodžio 8 d. (tikrąją prof. Vacio Miliaus gimimo dieną).

V. Jocys taip pat pranešė, kad 2027 m. rugsėjo 23 d. Trakuose planuojamas bendras Regioninių etninės kultūros globos tarybų ir Etninės kultūros globos tarybos posėdis. Iš pradžių numatomas posėdis su pranešimais bei ekskursija, o vėliau Seimo lankytojų centre planuojama kamerinė paroda, skirta Kanados tautodailės instituto 50-mečiui.

Kalbėjo: Virginijus Jocys.

NUTARTA (bendru sutarimu) 1. Pritarti 2027 m. rugsėjo 23 d. Trakuose planuojamam bendram Regioninių etninės kultūros globos tarybų ir Etninės kultūros globos tarybos posėdžiui. 2. Tęsti tolesnį bendradarbiavimą su Kanados lietuvių bendruomene pristatant Kanados tautodailės instituto 50-mečio veiklą posėdyje, ta proga talkinti svečiams rengiant kamerinę parodą Seimo lankytojų centre ar kitur.

Posėdžio pirmininkas

Virginijus Jocys

Posėdžio sekretorė

Laura Stankevičienė